Mikkel Boris' 'Forstyrret' viser, hvordan internettet har forandret os

Der er fra Mikkel Boris' perspektiv ikke meget håb at hente for den verden, som gennem de sidste snart 30 år er blevet formet af internettet. Til gengæld kan man ane et håb for menneskeheden i den verden, vi så får. Foto: Lasse Baylund

LARS LUPLAU

01.06.2025

BØGER // ANMELDELSE – Med bogen *Forstyrret* skriver Mikkel Boris en både personlig og samfundskritisk nekrolog over internettet. Gennem reflekterende tilbageblik og generationsportrætter blotlægges de mentale og kulturelle omkostninger ved vores digitale liv.

Forstyrret

Forfatter: Mikkel Boris
Forlag: Gyldendal
Udkom d. 22. maj 2025.

Når man åbner Pandoras æske, skal man i respekt for den originale fortælling huske at lukke den i tide, så håbet bevares. Med bogen *Forstyrret* åbner Mikkel Boris sin egen version af Pandoras æske, så alle samfunds- og personlighedsnedbrydende effekter af internettet vælter ud over bogens sider.

Explore our developer-friendly HTML to PDF API Printed using PDFCrowd HTML to PDF

Om nogen form for håb føles intakt, når bogen efter endt læsning lægges på hylden, skal jeg vende tilbage til. Bogen beskrives fra forlaget som en *nekrolog* over internettet, og det er en glimrende, indsigtsfuld og bittersød en af slagsen.

> “Se, om du kan læse dine første Facebook-opslag uden at implodere af skam,” lyder udfordringen

Få uger før opgaven med at anmelde bogen landede på mit bord, havde jeg som en del af ledelsen på en efterskole været med til at træffe en beslutning om at deaktivere vores profiler på Metas platforme. Faktisk fjerne os derfra, hvor vores kunder er. Jeg gik derfor i gang med denne bog med et vist håb om, at det var 202 siders bekræftelse af visdommen i den beslutning, som jeg sad med i hånden.

Det var ikke tilfældet, men bogen opfyldte til gengæld en masse andre ønsker, som jeg inden læsning slet ikke vidste, at jeg havde.

“Se, om du kan læse dine første Facebook-opslag uden at implodere af skam,” lyder udfordringen på side 178. “Modtaget”, tænkte jeg og gik i gang med at gennemse mine opslag tilbage fra 2008, hvor jeg nysgerrigt steg om bord på Facebook-toget. Jeg kan ikke huske, hvad der dengang drev mig til at oprette en profil, men jeg kan huske, at Zuckerbergs sociale medie af en stor del af mine kolleger blev kaldt “voksen-Arto” med de lidet flatterende konnotationer, der lå i den betegnelse.

Explore our developer-friendly HTML to PDF API Printed using PDFCrowd HTML to PDF

Explore our developer-friendly HTML to PDF API Printed using PDFCrowd HTML to PDF

Foto: Lasse Baylund

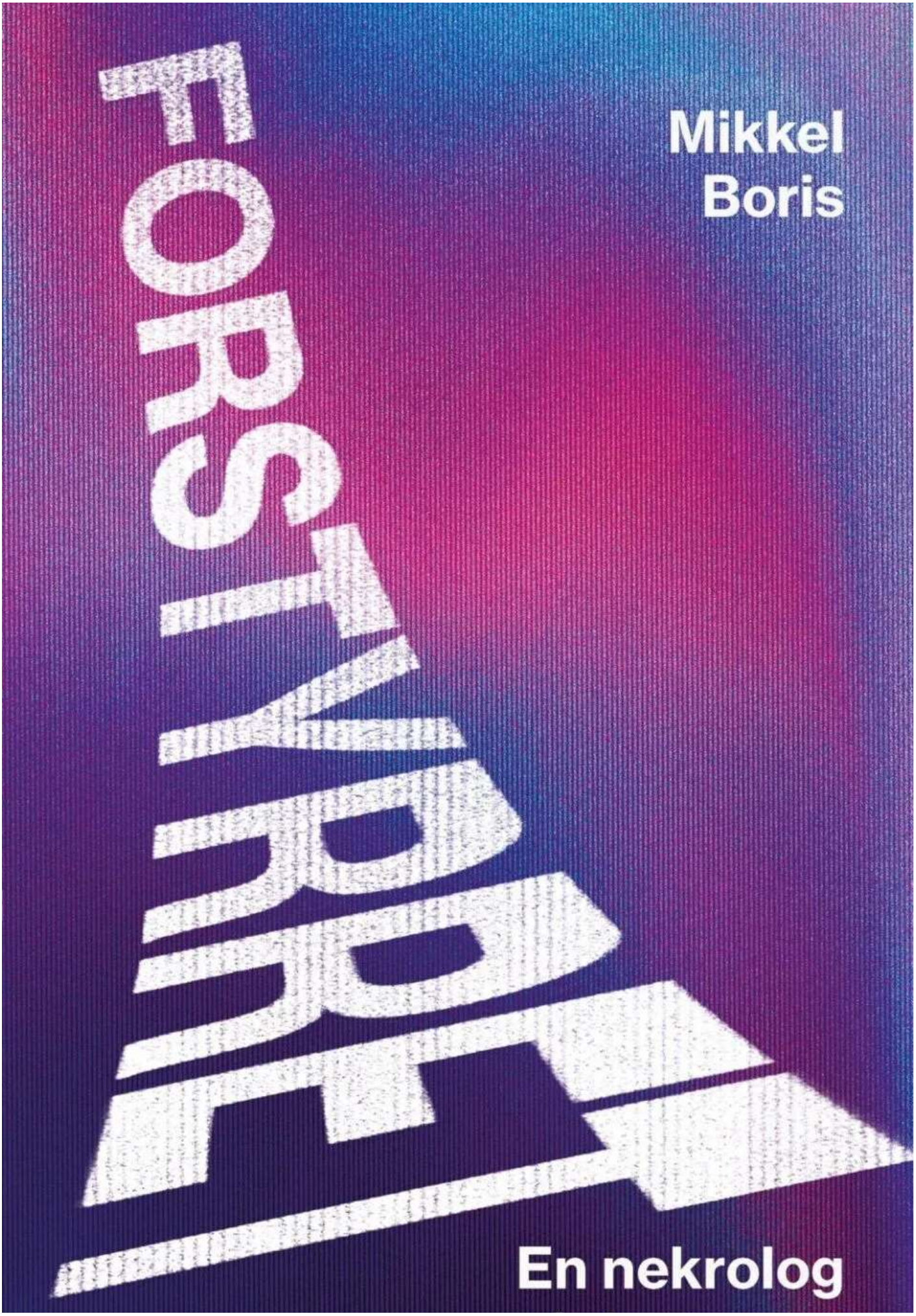
Gennemsynet af de gamle opslag fik mig nu ikke til at implodere af skam, men fik mig til at undre mig over med hvilket formål, jeg dog havde oprettet profilen. Den blev i hvert fald ikke rigtig brugt til noget.

Forskellen mellem forfatteren Mikkel Boris' og min historie med internettet – og vores forhold til vores færden og gebærden i vores respektive digitale fortid – ligger givetvis i, at vi tilhører to forskellige generationer. Boris er født i 1991.

> Det er både spændende og genkendeligt, når forfatteren beskriver, hvordan modstanden mod tech-giganternes skruppelløse manipulation har skiftet fokus

Den forskel gør bogen rasende interessant for sådan en som mig. Jeg kan nikke genkendende til en stor del af de oplevelser, som Boris ser tilbage på, men jeg bliver også klogere på, hvorfor man kan have oplevet en god del af den verden, som blev åbenbaret med internettets fremkomst helt anderledes end mig, når man er et par årtier yngre.

Explore our developer-friendly HTML to PDF API Printed using PDFCrowd HTML to PDF

Explore our developer-friendly HTML to PDF API
Printed using PDFCrowd
HTML to PDF

Det var den personlige fortælling om internettets betydning for hans opvækst og for hans måde at se verden på, som side efter side fastholdt min interesse, og det var den sporadiske usikkerhed i forhold til at finde grænsen mellem det personlige og det private, der – heldigvis sjældent – fik mig til at tænke på, om ikke et par timers fortabelse i formålsløse Facebook-reels ville være en bedre måde at bruge tiden på.

Men det lykkedes forfatteren at fastholde mig, præcis fordi vi deler modløsheden over tendensen til at fortabe sig i intetsigende 12-sekunders *stories* fra fortællekunstens tredjesorteringssortiment, og fordi han flittigt deler ud af virkelig interessante refleksioner og indsigter undervejs i fortællingen.

Mikkel Boris' egen nedtur

Det er både spændende og genkendeligt, når forfatteren beskriver, hvordan modstanden mod tech-giganternes skruppelløse manipulation har skiftet fokus. Giganternes kognitive bondefangeri, der retter vores opmærksom derhen, hvor de måtte ønske, udløste i første omgang en bekymring for, hvad det gjorde ved vores samfund, men vi er nu i stigende grad opmærksomme på, hvad det *gør* ved vores *sind*.

Han nævner selv, at det kan lyde som den gamle sang, om at VHS-afspilleren, de voldelige videospil eller tegneserier fordærver ungdommen og nedbryder alt, hvad vi har kært. Og lidt kan der være om snakken:

For mere end 35 år siden brugte jeg ordet "fordummelsesakkumulation" i en dansk stil. Jeg gik i 1. eller 2.g og var stolt af opfindelsen af det ord, som kun en selvovervurderende 17-årig, der altid havde haft det let i skolen, og i den tid aldrig havde mødt nævneværdig modstand i livet, kunne være. Dengang var jeg meget bekymret for, at fremkomsten af den anden landsdækkende tv-kanal, TV 2, der endog formastede sig til at sende op til flere programmer, hvis formål blot var at underholde, ville føre til at vi alle sammen blev dummere.

Jeg kunne i 9. klasse huske navnet på alle regeringens ministre, og det kunne jeg ikke længere. Det var alt sammen Michael Meyerheims skyld, og hvad skulle der ikke blive af verden? Så det er vel blot den gode gamle bagstræberiske skepsis overfor det nye, som bogen lægger sig i slipstrømmen af.

Explore our developer-friendly HTML to PDF API Printed using PDFCrowd HTML to PDF

Når det alligevel lykkedes Mikkel Boris i sin bog *Forstyrret* at fremføre sin pointe om, at den situation, vi står i nu, er anderledes, skyldes det, at han så overbevisende tager os med ind i den nedtur, han selv oplever. At internettets, fællesskabets og forfatterens nedtur på en og samme paradoksale gang er parallelle og flettet ind i hinanden.

Jeg lovede at vende tilbage til om bogen formåede at lukke Pandoras æske, inden også håbet slap ud, og hertil må svaret være et helt klart og utvetydigt "både og". Der er fra Mikkel Boris' perspektiv ikke meget håb at hente for den verden, som gennem de sidste snart 30 år er blevet formet af internettet. Til gengæld kan man ane et håb for menneskeheden i den verden, vi så får. Det bliver ikke fremført ret tydeligt, men det er der. For historien om en hel tom Pandoras æske er ikke nogen god fortælling, og *Forstyrret*, på disse 202 sider, er en god fortælling.

Klik dig videre til flere boganmeldelser lige her.

Forstyrret | gyldendal | Lars Luplau | Mikkel Boris

LARS LUPLAU

Lars Luplau er født i 1972 på den københavnske vestegn. Omtrent 20 års erfaring fra den frie skoleverden. Har også været såvel skrivende som redigerende journalist.

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.

MobilePay VISA VISA Electron mastercard maestro

POV.

Explore our developer-friendly HTML to PDF API Printed using PDFCrowd HTML to PDF